

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Stockholms län

Juni 2020

Ett samarbete mellan Företagarna, Swedbank och Sparbankerna

företagarna

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern	3
Nettotal och konjunkturindikator.....	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Stockholms län	4
Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Stockholms län	5
Näringslivet i Stockholms län.....	6
Småföretagsbarometern – Stockholms län	7
Konjunkturindikator.....	7
Sysselsättning.....	9
Orderingång.....	10
Tackat nej till order.....	11
Omsättning.....	12
Lönsamhetsutvecklingen.....	13
Företagens prisförväntningar.....	13
Expansionsutsikter och hinder för expansion	14
Slutsatser	17

OM SMÅFÖRETAGSBAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande tolv månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerns konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för sysselsättning, orderingång och omsättning. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning av konjunkturläget i Stockholms län

- **Småföretagskonjunkturen** i Stockholms län är fortsatt positiv men konjunkturläget i länet har mattats av efter återhämtning ifjol. Länet ligger nu under rikssnittet och årets utfall levde inte upp till de höga nivåer som företagen förväntade sig i fjol. Företagens prognoser för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med en förväntad konjunkturindikator på lägre nivå än vid finanskriserna i början av 1990-talet och 2008-2009.
- **Sysselsättningstillväxten** har ökat marginellt i Stockholm under de senaste tolv månaderna och utvecklingen har varit något starkare jämfört med riket som helhet. Förväntningarna för det kommande året visar på en minskad tillväxttakt i sysselsättningen, i likhet med riksgenomsnittet med en prognos om negativ tillväxt.
- **Tillväxttakten för ordergången** i Stockholm läns företag har mattats av för tredje året i rad och ligger fortsatt under rikssnittet. Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en stark nedgång till historiskt låga nivåer.
- **Omsättningens tillväxt** har avtagit i linje med riksgenomsnittet sedan fjolårets rapport. Företagen i länet förväntar sig en kraftigt minskad tillväxttakt under kommande tolv månader.
- Utfallet av **lönsamhetstillväxten** har sjunkit i Stockholms län sedan ifjol. Tillväxttakten är något lägre än riksgenomsnittet. På ett års sikt förväntas lönsamhetens tillväxttakt i länets företag minska.
- Företagen i Stockholms län upplever något sämre **expansionsmöjligheter** än ifjol. Av samtliga företag i länet bedömer 57 procent att de har goda utsikter att expandera på sikt. Nio av tio företag i länet vill växa.
- **Det främsta tillväxthindret** hos företagen i Stockholms län är bristen på lämplig arbetskraft. En större andel än i tidigare mätningar upplever dessutom en svag efterfrågan av företagets varor och tjänster som största hinder för tillväxt.

Thomas Byström
Regionchef Företagarna Stockholm

Det är uppenbart att den rådande coronapandemin i mångt och mycket präglar svaren i årets Småföretagsbarometer och signalerna är tydliga – företagarna i länet tror att det kommande året blir tufft och där finns en pessimistisk syn på sysselsättningens tillväxttakt och omsättning under det kommande året.

Vad denna kris aktualiserat är för samhället är hur viktiga Stockholms läns småföretagare är. Tillsammans är småföretagen de största arbetsgivarna och bidrar med majoriteten av skatteintäkterna i länet. Varje skattekrona måste skapas innan den kan fördelas. Därför måste vi nu se till att så många som möjligt av dessa **jobbskapare – välfärdsskapare** och **samhällsbärare** får de bästa möjliga förutsättningarna för att överleva denna kris. För när allt kommer till kritan är ett samhälle med försvagade småföretagare även ett försvagat samhälle i stort.

Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Stockholms län

Årets Småföretagsbarometer visar att konjunkturen hos landets småföretag med 1–49 anställda fortsätter att försvagas. Konjunkturindikatorn sjönk för tredje året i rad till 37 från 61 ifjol, den lägsta nivån sedan 2003. Det är en betydligt svagare utveckling än vad företagarna förutsåg under fjolåret, då konjunkturindikatorn förväntades stiga till 79. Den stora prognosavvikelsen beror sannolikt på att coronapandemin slog igenom med full kraft i svenskt näringsliv under mars och april. Företagens syn på konjunkturen försvagades allt snabbare under undersökningsperioden, som var veckorna 10–16. Det betyder att konjunkturindikatorn föll mer under andra perioden av undersökningen än under den första. I en delrapport vecka 13 var konjunkturindikatorn till 57, därefter har alltså uppfattningen om läget förvärrats avsevärt. Alla delar i konjunkturindikatorn (sysselsättning, ordergång och omsättning) har utvecklats svagare än prognosticerats vilket visar på en tydlig konjunkturavmattning bland landets småföretag.

Den svagaste utvecklingen har varit i de tjänsteproducerande branscherna, i synnerhet transportsektorn där konjunkturindikatorn noterades till minus 20 följt av hotell och restaurang (-13). Småföretag inom bygg- och tillverkningsindustrin men även handelsföretag klarade sig bättre jämfört med övriga delbranscher även om konjunkturindikatorn är lägre än i fjolårets undersökning.

Företagen, främst de minsta med upp till fyra anställda, är mycket pessimistiska om det närmaste året. Detta trots att regeringen har presenterat flera stödpaket riktade till företag. Den samlade konjunkturindikatorn förväntas sjunka till rekordlåga minus 20, vilket är en betydligt dystrare bild än minus 1 i delrapporten som presenterades i slutet av april (vecka 13). Det betyder att småföretagen förutser en djupare konjunkturedgång än under lågkonjunkturen i början av 1990-talet och 2008/2009. Både ordergången och omsättningen förväntas minska under det kommande året och är det som framför allt bidrar till nedgången i konjunkturindikatorn. Även företagens planer för sysselsättningen har blivit mer pessimistiska och andelen företag som tror att antalet anställda ska minska under det kommande året är nu något större än andelen företag som tror att det ska öka.

Näringslivet i Stockholms län

Stockholm län kännetecknas av ett dynamiskt näringsliv och ett generellt mycket gott företagarklimat både sett till antal företag och attityd till företagande. Stockholms län har en väldiversifierad näringsgrensstruktur och de flesta branscher finns representerade i länet. Detta bidrar till att sysselsättningsutvecklingen inte är beroende av någon enskild del av ekonomin och länet står starkt. Bygg och fastighetsrelaterade företag är en stor bransch i länet. Stockholm har en positiv tillväxtutveckling och behöver både en större infrastruktur och fler bostäder.

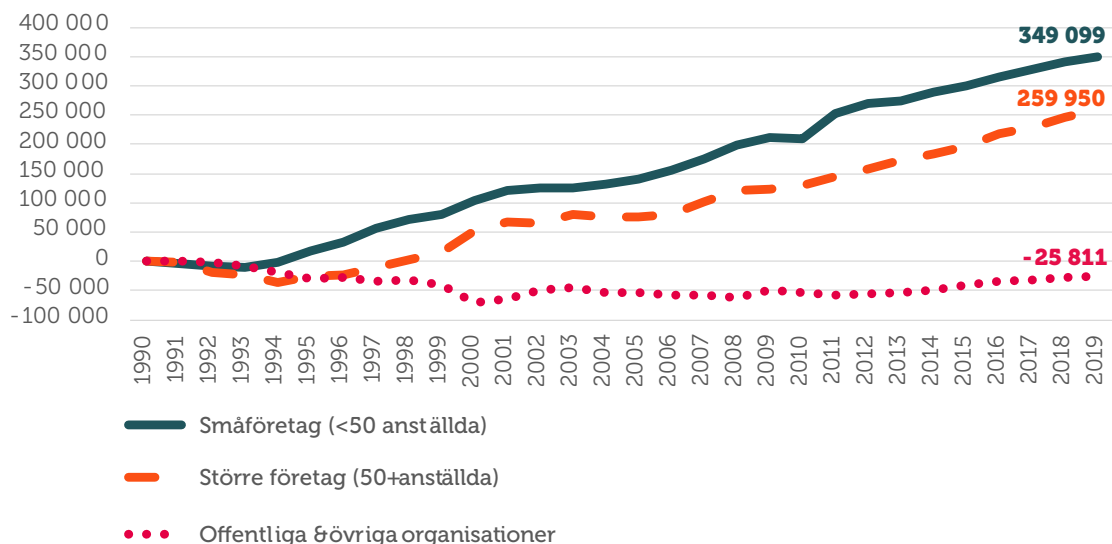
Stockholms län är Sveriges mest befolkade, med drygt 20 procent av befolkningen, och det mest folktäta. Stockholms internationella konkurrenskraft är dock beroende av att även fortsatt kunna attrahera människor som vill förverkliga sina drömmar och idéer här. Stockholm har också relativt sett många enmansföretagare, framförallt i tjänstesektorn, som jobbar i nätverk med andra företagare. Tillväxtutmaningar för stockholmsföretagare kan därför ibland skilja sig något från övriga län och det är viktigt att alltid se till vilka förbättringar som kan göras lokalt.

Många företag i länet är verksamma inom IT, programmering och telecom. Stockholms län har också ett stort antal företag i bank- och finanssektorn, liksom i hälso- och läkemedelssektorn. I Södertälje finns verksamheter inom fordonsindustri, med bland andra Scania som tillverkar lastbilar, bussar och industrimotorer. I länet är också mediaföretag överrepresenterade i förhållande till övriga landet, med många byråer som producerar reklam, reklamfilm, musik, etc.

Det är viktigt att värna dialogen med och inom näringslivet för att stödja befintliga företags utveckling och tillväxt även i storstadsregionen. Detta förutsätter också en ökad samverkan mellan stadsutvecklingen och näringslivet för att stärka hela länets framtida förutsättningar, inte minst kring bostadsmarknaden och persontrafiken i länet.

Figur 1 visar att det är de mindre, växande företagen som står för huvuddelen av sysselsättningstillväxten i Stockholms län. Antalet sysselsatta i den offentliga sektorn växer endast marginellt.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Stockholms län sedan 1990 (källa: SCB (Företagsregistret) och egna beräkningar Företagarna)¹

¹ Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

SMÅFÖRETAGSBAROMETERN – STOCKHOLMS LÄN

Konjunkturindikatorn

Konjunktoren beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

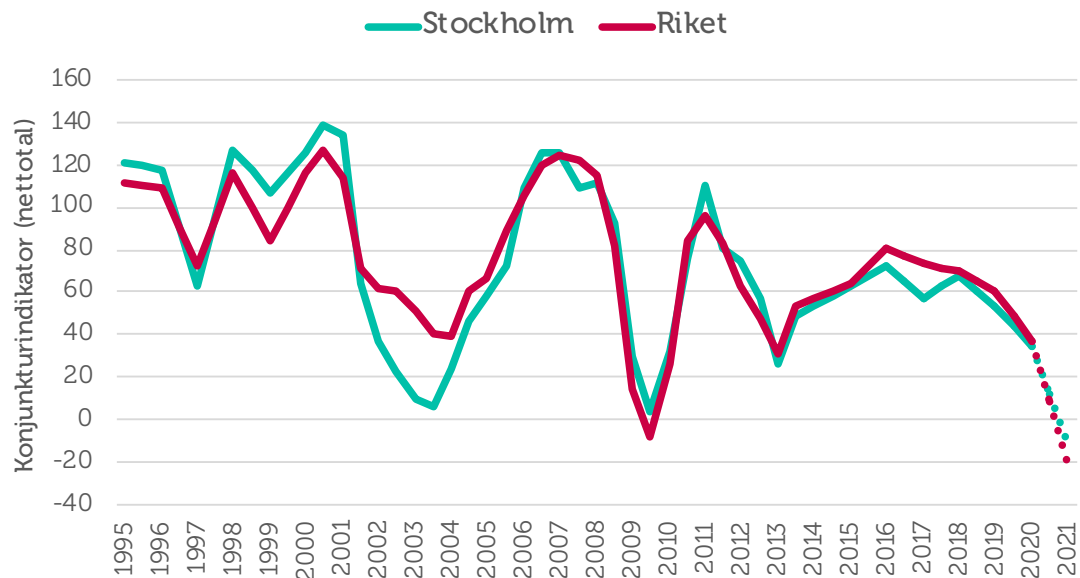
I Småföretagsbarometern redovisar vi Stockholm läns utveckling vad gäller sysselsättning, orderingång och omsättning för att få en bild över konjunkturläget i länet. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet. Figur 2 visar att Stockholms utveckling historiskt har följt riksgenomsnittets kurva med undantag för i början av 00-talet då länet visade en djupare nedgång än riket som helhet.

Konjunktoren i Stockholms län är fortsatt positiv, men har dämpats jämfört med fjolårets återhämtning och har den lägsta nivån på konjunkturindikatorn sedan 2013. 2019 var det sammanvägda nettotalet för konjunkturindikatorn i länet 53. Årets nettotal är 35 vilket visar på en svagare tillväxt under året som gått och tappet är 18 indexenheter. Konjunktorens tillväxttakt har därmed mattats av för andra året i rad.

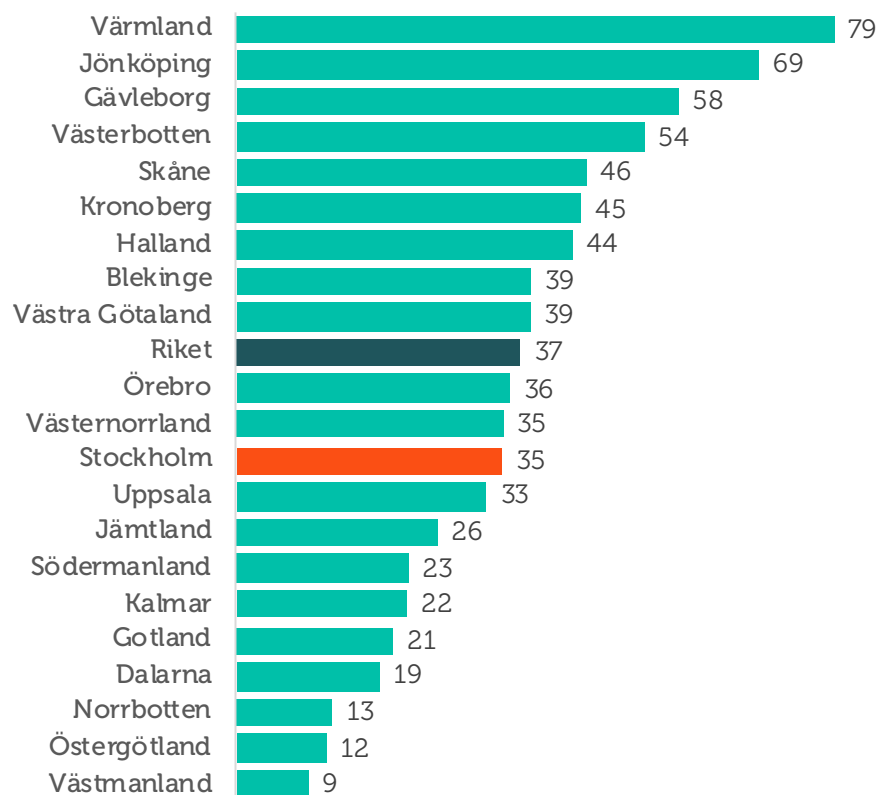
Konjunkturutvecklingen i Stockholm har varit något svagare än riksgenomsnittet, vars nettotalet i årets mätning är 37. Länsfördelningen runt riksgenomsnittet visas i figur 3. Utfallet av årets konjunkturindikator blev lägre än vad länets företagare förväntade sig i fjolårets rapport, i vilken företagen trodde på en måttligt ökad tillväxttakt.

Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, orderingång och omsättning visar en kraftig nedgång och konjunkturindikator hamnar på nettotalet -10. Detta nettotal är dock högre än rikssnittets prognos på -20. Ett sådant utfall av länets konjunkturindikator skulle dock innebära en nedgång med 45 indexenheter jämfört med årets resultat (netttotal 35). Konjunkturindikatorn skulle därmed nå sin lägsta nivå sedan finanskrisåren.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (nettotal) i Stockholms län och riket 1995–2020

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (nettotal) 2020

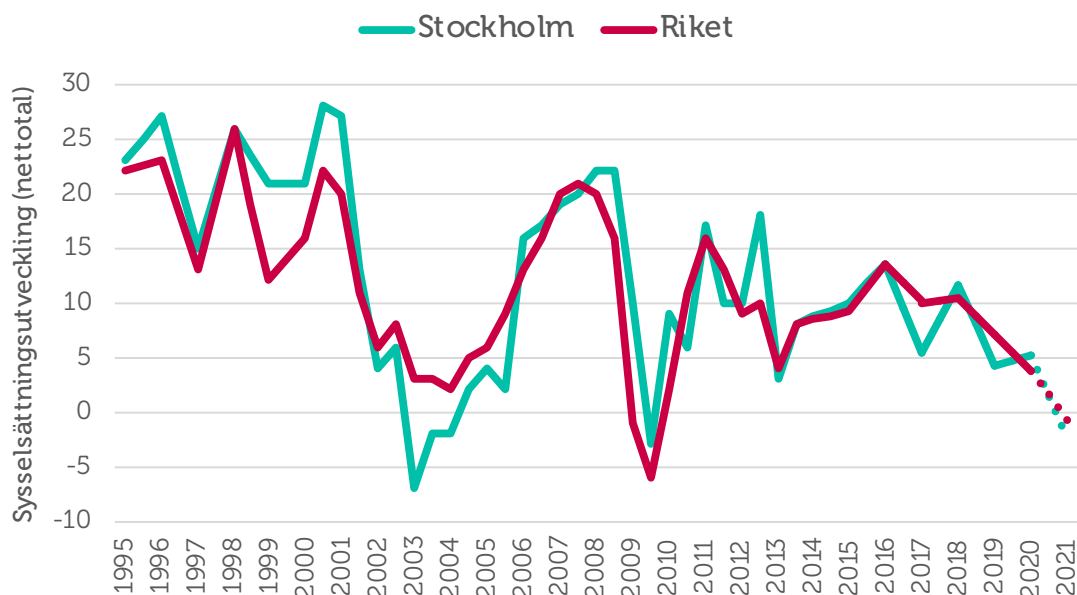
Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett nettotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Efter fjolårets kraftiga avmattning i sysselsättningstillväxten har tillväxttakten nu återhämtat sig i länet. Totalt sett har 16 procent av företagen ökat personalstyrkan under de senaste tolv månaderna samtidigt som elva procent har minskat den. Detta resulterar i en svag ökning till nettotalet 5 (ifjol 4). Stockholms sysselsättningsutveckling har därmed varit starkare än riksgenomsnittets vikande utveckling, vars nettotal är 4 i årets mätning.

Prognosen för tolv månader framåt är att sysselsättningstillväxten mattas av och resulterar i en negativ tillväxt. För de kommande tolv månaderna förväntar sig 13 procent av företagen att antalet anställda kommer att öka, medan 15 procent förväntar sig ett minskat antal. Företagens förväntade nettotal blir därmed -2 för sysselsättningsutvecklingen, vilket är i nivå med riksgenomsnittets nettotal -1.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Stockholms län och riket 1995–2020

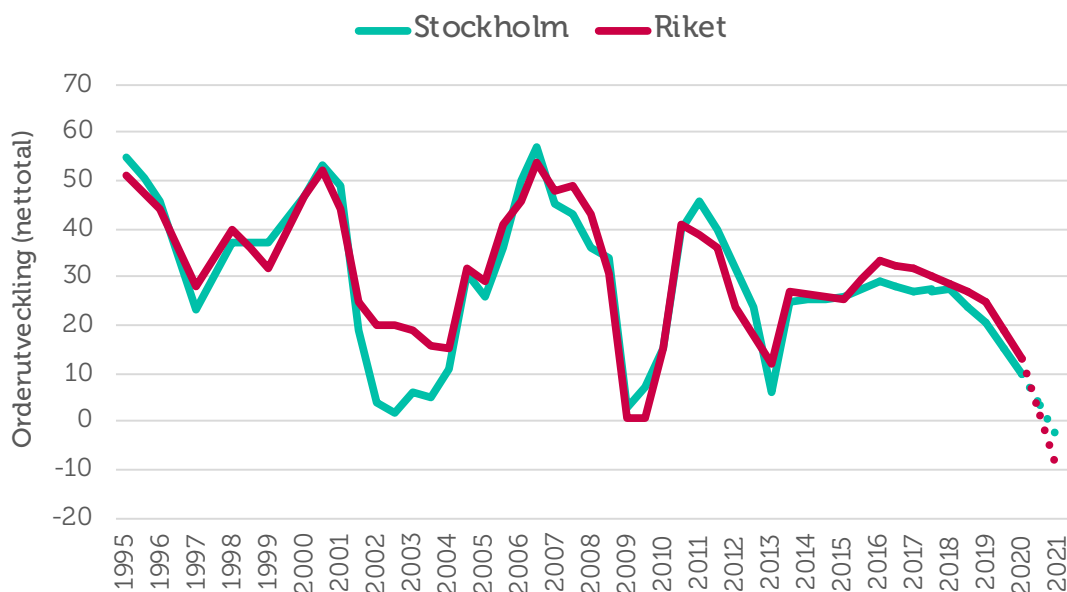
Orderingång

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Tillväxttakten för orderingången i Stockholms läns företag har mattats av för tredje året i rad och är nu på liknande nivå som innan återhämtningen år 2013 – 2014, se figur 5. Orderingången har ökat i 34 procent av företagen samtidigt som den minskat i 24 procent. Nettotalet för orderingången blir därmed 10 i årets mätning, jämfört med riksgenomsnittets nettotal 13. Utfallet blev därmed lägre än vad länets företag förväntade sig vid förra årets mätning, i vilken företagens prognos var en ökad tillväxttakt.

Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en stark nedgång. Av samtliga företag i länet tror 29 procent att deras orderingång kommer att öka medan 32 procent förväntar sig att den kommer minska. Detta ger ett förväntat nettotal på -3. Motsvarande nettotal för riksgenomsnittet är -11. Om prognosen stämmer innebär det att företagens orderingång hamnar på en lägre nivå än vid finanskrisen 2008–2009.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Stockholms län och riket 1995–2020

Tackat nej till order

När tiden inte räcker till, om personal saknas, eller då finansiering saknas till nödvändiga investeringar kan många företag tvingas tacka nej till order. De senaste tolv månaderna har 36 procent av företagen i Stockholms län tackat nej till order, vilket är en lägre andel jämfört med fjolårets 43 procent. Det är en lika stor andel företag i Stockholm som tvingats tacka nej till order som för riket som helhet.

Precis som i övriga Sverige är den främsta anledningen till att företagen tackat nej till order att de redan har mer att göra än vad de hinner med. I Stockholms län anger 53 procent av företagen detta som främsta anledning, jämfört med riksgenomsnittet på 50 procent. Kapacitetsbristen är således påtaglig i såväl länet som i riket som helhet.

Likt tidigare år är även arbetskraftsbrist en betydande anledning till att företagen tackar nej till order. Som vi kommer att redogöra för längre fram i texten upplever många företag i länet kompetensbrist som främsta tillväxthinder. Detta kan förklara varför arbetskraftsbristen i form av exempelvis kompetens- och matchningsproblematik samt att företagen redan har mer att göra än vad de hinner med anges som huvudorsaker till att de tackat nej till order.

Alternativet "annan anledning" kan exempelvis handla om att lönsamheten inte är tillräcklig i uppdraget eller att det är brist på råvara eller materiel hos företaget för att möta uppdraget.

Figur 6 Huvudorsaken till att företag har tackat nej till order under de senaste 12 månaderna

Sarah Lindholm

Företagschef, Swedbank Stockholm Norr

Vi märker att företag i vårt område har det tufft, framförallt i branscher där man möter många människor. Det börjar spilla över på andra branscher, exempelvis genom att en del har svårt att betala sina leverantörer i tid. Vi ser även hur kämpigt det kan vara för ett familjeföretag där hela familjens inkomst kommer från verksamheten. Än så länge har vi inte märkt av många konkurser hos oss men kommer det inte en vändning snart blir hösten tuff för många. Samtidigt ska vi komma ihåg att entreprenörer är duktiga på att hitta lösningar för att klara sig och även hitta nya affärsidéer. Vi har flera kunder som har ändrat inriktning i den här krisen och kommit på kreativa lösningar där deras tjänster hjälper samhället. Småföretagarna har en viktig uppgift i samhället och är ett levebröd för så många, vi hoppas därför att det vänder snart.

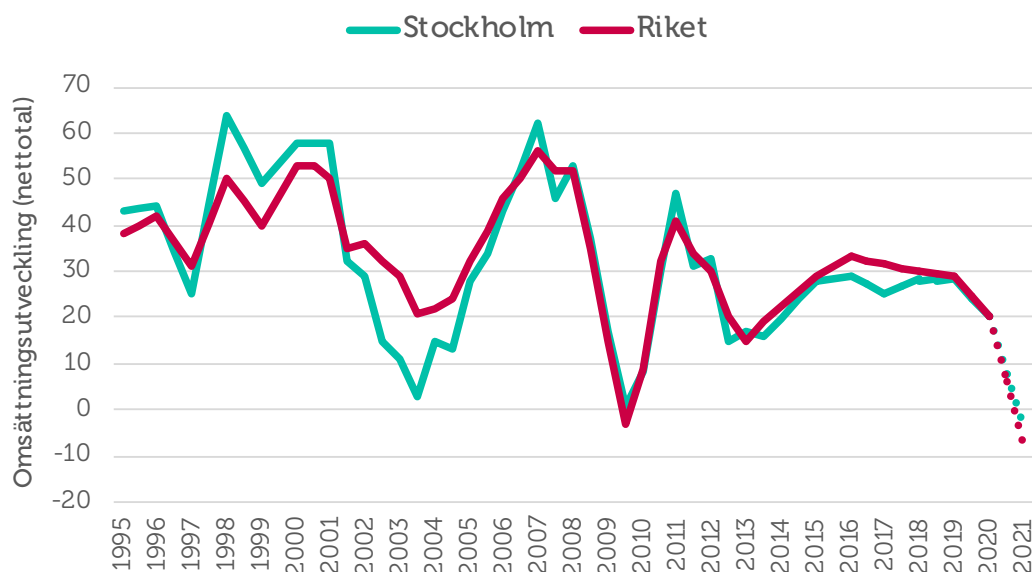
Omsättning

Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningsstillväxten i Stockholms län har haft samma utveckling som riksgenomsnittet de senaste tolv månaderna. Ifjol var nettotalet för länet och i riket som helhet 29 och i likhet med rikssnittet har tillväxttakten nu mattats av till nettotalet 20. Omsättningen har ökat i 45 procent av Stockholms läns företag, medan den har minskat i 25 procent under de senaste tolv månaderna. Företagens prognos ifjol rapport var att omsättningens tillväxt skulle minska till nettotalet 23. Det faktiska utfallet blev således något lägre än företagets förväntningar.

Coronakrisen har på kort tid lett till en kraftigt minskad efterfrågan på många företags varor och tjänster. Detta avspeglas också i företagens prognoser för omsättningsutvecklingen under de kommande tolv månaderna. Cirka vart tredje företag, 31 procent, tror att omsättningen kommer att öka, samtidigt som 35 procent förväntar sig att den kommer minska under det närmsta året. Detta resulterar i ett förväntat nettotal på -4 för omsättningens tillväxt. Ett sådant utfall skulle innebära en historiskt låg omsättningsstillväxt för Stockholms län. Motsvarande prognos för riksgenomsnittet är nettotal -8.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Stockholms län och riket 1995–2020

Lönsamhetsutvecklingen

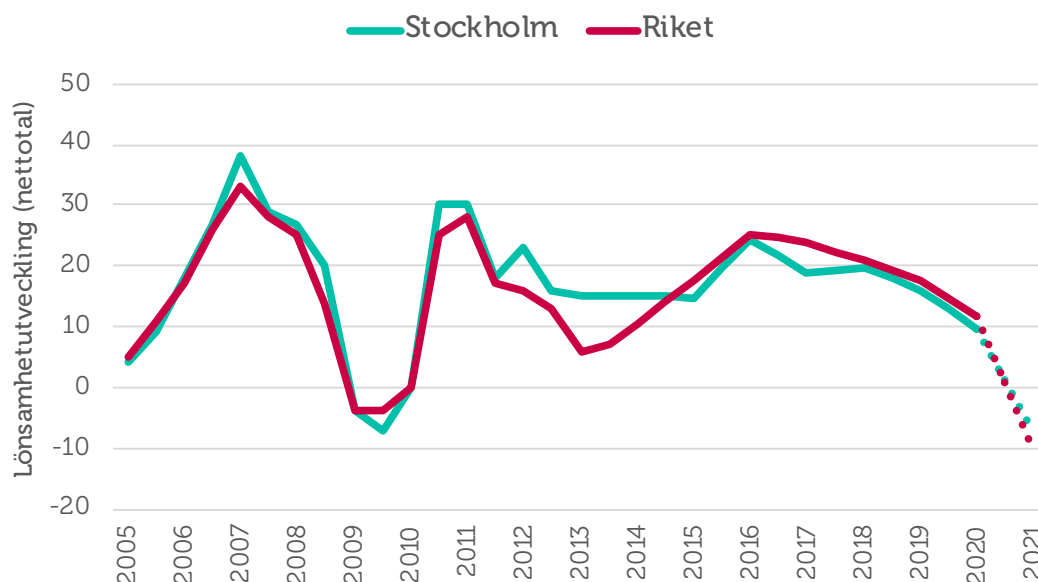
Företagens möjligheter till att växa genom investeringar och nyanställningar är delvis kopplad till lönsamhetsutvecklingen. Lönsamheten i länets företag har försämrats för tredje året i rad.

32 procent av företagen i länet har haft en ökad lönsamhet under årets som gått, medan den minskat för 22 procent. Detta resulterar i ett nettotal på 10, jämfört med nettotalet 16 ifjol. Riksgenomsnittets avmattning är stadig sedan år 2016 och resulterar i nettotalet 12.

På ett års sikt förväntas det sammanlagda nettotalet för lönsamheten bland länets företag minska till -7, jämfört med riksgenomsnittets prognos på nettotalet -10. Bland företagen i länet tror 26 procent på en högre lönsamhet samtidigt som 33 procent tror på en lägre lönsamhet under det kommande året.

Förväntningarna på utvecklingen framöver speglar en stor osäkerhet om vilka effekter den pågående coronakrisen kommer att ha för svenska småföretag på sikt. Det rådande läget har skapat stora påfrestningar i såväl den svenska ekonomin som i världsekonomin och rörelsen i lönsamheten är tecken på hur även småföretagen påverkas av detta.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Stockholms län och riket 2005–2020

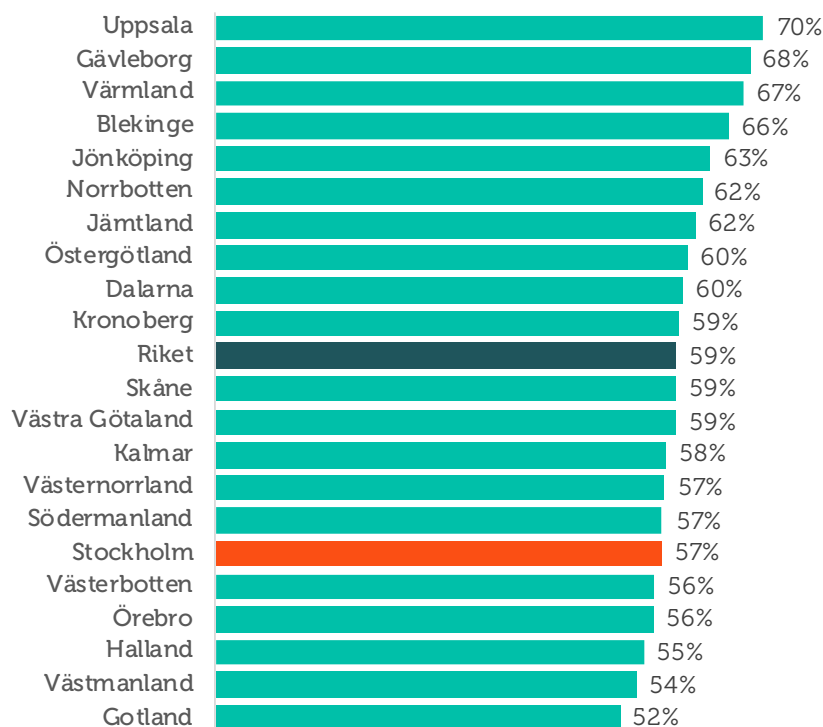
Företagens prisförväntningar

Företagens planer på eventuella prisförändringar skiljer sig från ifjol. 24 procent av länets företag räknar med att kunna höja priserna kommande år medan 17 procent räknar med lägre försäljningspriser. Ifjol var motsvarande andelar 35 respektive sex procent. Företagens förväntningar på att kunna höja sina priser är något lägre än riksgenomsnittet, där 27 procent av företagen räknar med höjda priser. Givet de negativa prognoserna för bland annat företagens omsättning och ordergång gör det svårt för företagen att höja sina priser.

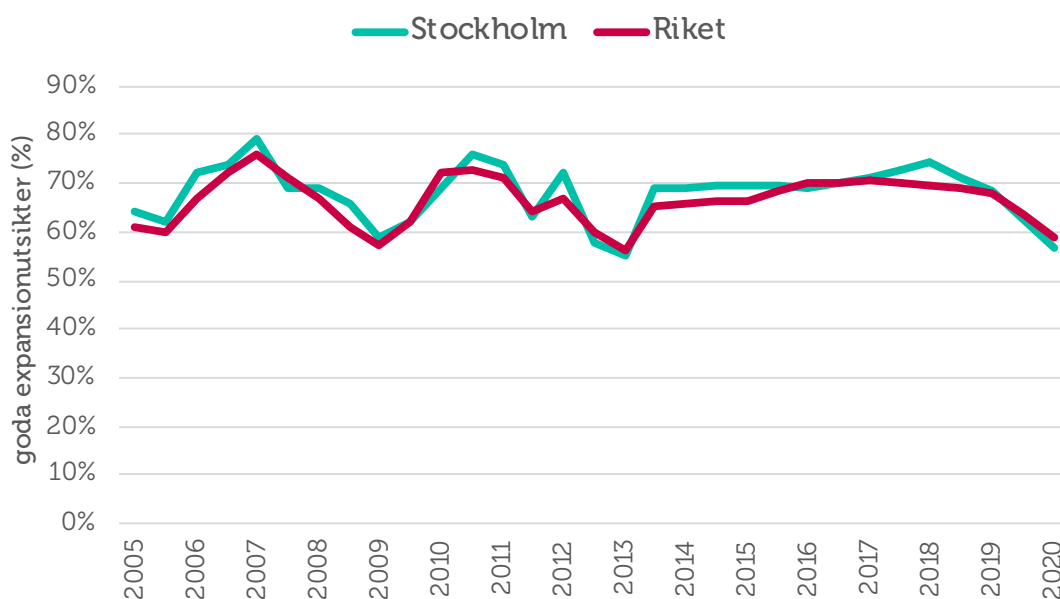
Expansionsutsikter och hinder för expansion

Företagen i Stockholms län upplever sämre möjligheter att växa framöver jämfört med ifjol. I årets mätning anser 57 procent av företagen i länet ha goda utsikter till att expandera på sikt, jämfört med 68 procent i förra årets rapport. Länet utgör ett av de lägen med de lägsta utvecklingsutsikterna i landet. I figur 11 ser vi att nio av tio företag i Stockholm vill växa.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2020

Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Stockholms län och riket 2005–2020

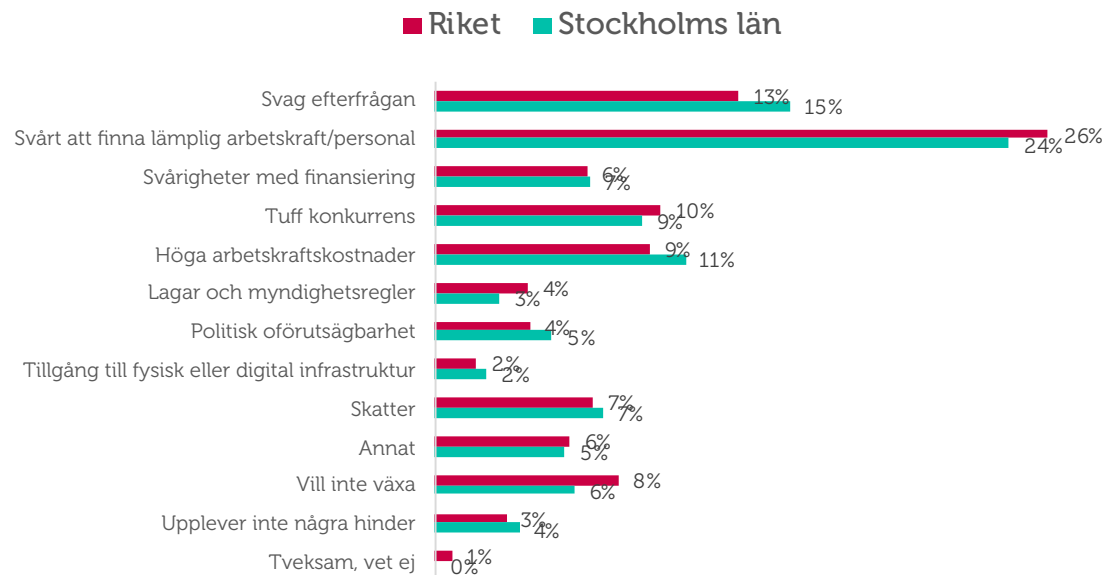

Trots en något lägre andel än i fjol är brist på lämplig arbetskraft fortsatt det enskilt största tillväxthindret som Stockholm läns företag upplever. Nästan vart fjärde företag, 24 procent, uppger detta som det enskilt största hindret för expansion.

Företagen i både Stockholms län och i riket som helhet upplever i år att en svag efterfrågan av företagets varor eller tjänster är det näst största hindret för tillväxt. 15 procent av länets företag anger att svag efterfrågan är det enskilt största tillväxthindret, vilket ska jämföras med sex procent ifjol. Detta är sannolikt en effekt av att coronakrisen lett till drastiskt förändrade konsumtionsbeteenden. Men det är även en effekt av politiska beslut för att hindra smittspridningen, som bidragit till att många företags produktion eller tjänsteutbud helt eller delvis upphört.

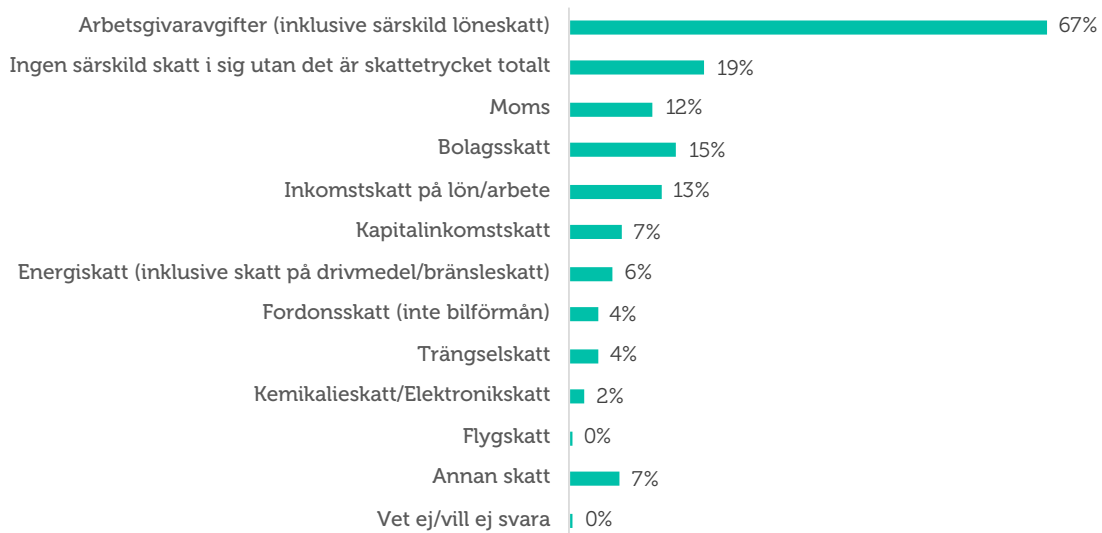
Höga arbetskraftskostnader upplevs fortsatt som ett av de största hindren för företagen i länet, elva procent av företagen upplever att detta är det största expansionshindret. Skatter och kostnader för arbetskraft, inklusive sociala avgifter tillhör de stora kostnadsposterna för många företag och påverkar direkt lönsamheten och risken med att driva företag.

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Stockholms län och i riket 2020 (procent)

Bland de företag som anger att skatter är ett tillväxthinder är det främst arbetsgivaravgifterna som upplevs som ett hinder för att utveckla företaget, se figur 12. Till detta kommer bland annat även bolagsskatt och inkomstskatt på lön/arbete. 19 procent av företagen anser att det totala skattetrycket snarare än någon särskild skatt i sig utgör hinder för expansion.

Figur 12 Du angav skatter som ett hinder för expansion, vilka skatter anser ni det i så fall vara?

Annika Eklöf
Minocta AB, Vallentuna

I mitt yrke som redovisningskonsult, möter jag varje dag företagare som är oroliga för framtiden. Några företag har varit tvungna att permittera sina anställda och det är inte bara tufft för de anställda utan även för ägarna i företagen. De företagare som driver sitt företag som enskild näringsverksamhet, är de som känner sig mest oroliga för hur det ska bli. Det är otroligt många företag som drivs i denna företagsform och jag ser en avsaknad av åtgärder för dessa!

Vårt företag ligger i Vallentuna, en ort som ligger ca tre mil norr om Stockholm. I min dialog med näringslivsstrategen på kommunen, upplever vi att företagen i Vallentuna har klarat sig relativt bra ännu så länge. Kommunen var otroligt snabba att gå ut med hur viktigt det var för alla invånare att stödja företagen i kommunen, och det har gjort skillnad. Många restauranger och frisörer driver fortfarande sina verksamheter, dock i mindre omfattning.

Vi som driver företag måste tro på en ljus framtid, men vi måste få hjälp och stöttning i den kris vi står inför. Småföretagen står för en stor del av skatteintäkterna i Sverige och därför är det viktigt att vi får den hjälp vi behöver för att kunna fortsätta att driva våra företag vidare och få Sverige på fötterna igen!

SLUTSATSER

Trots att tillväxttakten hade avtagit pekade småföretagens förväntningar inför 2020 på en fortsatt positiv konjunkturutveckling inom både tillverknings- och tjänstesektorn. Företagens högt ställda prognoser har dock inte införlivats under året, vilket tyder på att konjunkturläget mattats av avsevärt redan innan coronapandemin kraftigt började påverka det svenska näringslivet under mars 2020.

Företagens förväntningar på konjunkturutvecklingen de kommande tolv månaderna är nu mycket pessimistiska och tydligt påverkade av coronapandemin. Stockholm läns konjunkturindikator har minskat från fjolårets netttotal 53 till årets 35. Utfallet av årets konjunkturindikator blev lägre än vad länets företagare förväntade sig i fjolårets rapport, i vilken de trodde på en ökad tillväxttakt. Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med prognos om en konjunkturindikator på historiskt låg nivå.

De främsta hindren för företagens tillväxt är svårigheterna med att hitta lämplig kompetens, svag efterfrågan samt höga arbetskraftskostnader. Många företag upplever att det är svårt att hinna med och i Stockholm har nästan fyra av tio företag tackat nej till order under det senaste året. De främsta skälen till att företagen tackat nej till order är återigen kapacitetsbrist och svårigheterna med att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Sveriges små och medelstora företag finansierar välfärden. De har skapat fyra av fem nya jobb under de senaste decennierna och är motorn i svensk ekonomi. Inom loppet av några veckor har de kastats in i en av de djupaste och mest svåröverskådliga kriser vi upplevt i modern tid. I takt med att antalet företag som påverkas negativt blir fler, stiger arbetslösheten och utanförskapet ökar. Det kan få förödande konsekvenser för det svenska samhället. Förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande blir därför än mer avgörande för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Småföretagens tillgång till kompetens, kostnaden att anställa, samt incitamenten för företagande genom bland annat skattesystemets utformning och andra för konkurrenskraften viktiga frågor måste prioriteras, annars är risken att nyinvesteringar skjuts på framtiden och lågkonjunkturen cementeras.